

STUURMANSKUNST VEREIST

**ALS JE AVONTUURLIJK WILT MOUNTAINBIKEN EN NIET
VER WILT REIZEN, IS LUXEMBURG EEN UITSTEKEND
ALTERNATIEF VOOR 'DIE EEUWIGE BELGISCHE
ARDENEN'... WANT WIST JE DAT ER LEGIO
UITDAGENDE TRAILS ZIJN DIE HET UITERSTE
VRAGEN VAN JE STUURVAARDIGHEID?**

TEKST EN FOTO'S: RONALD EN INGRID JACOBS

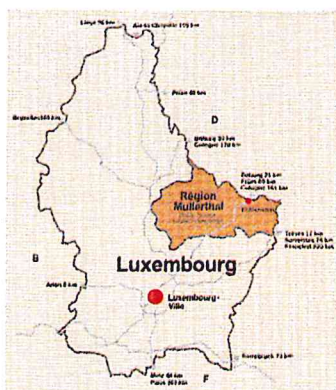
Het kleinste land van de Benelux werkt hard om de uitgebreide infrastructuur voor mountainbikers een extra boost te geven. De in het oosten gelegen regio Müllerthal doet er alles aan. Bij de VVV ligt een gratis brochure met een beschrijving van de uitgetijde mountainbikeroutes. Gps-routes zijn te downloaden. Wie het net iets avontuurlijker wil, gebruikt de wandelkaart Region Müllerthal en rijdt over tientallen wandelroutes. Zo heb je ineens honderden kilometers aan uitdagende trails.

BERDORF

Op papier ziet het er allemaal goed uit, maar hoe is het in de praktijk? Tijd om dat uit te proberen. De eerste dag breng ik noodgedwongen alleen door. Niet erg. Vanuit het stadje Berdorf starten twee uitgetijde routes van 15 en 21 kilometer. Ik besluit ze allebei te rijden. Eerst de 15 kilometer dan maar. Al snel rolt mijn bike een aangenaam golvende single trail op. Puur toevallig kom ik drie Nederlanders tegen. Fietservaring genoeg in onsland, maar dit is zichtbaar andere koek. Op de

moet direct naar de oogarts. Voor het eerst dit jaar schijnt er een overtuigend zonnetje. Het wordt zelfs iets wat je 'warm' zou kunnen noemen. Dat draagt bij aan de sfeer. Monique zet stevig aan. Met haar uitstekende stuurvaardigheid rijdt zij ook de technisch uitdagende stukken overtuigend omhoog. In haar wiel fietst Gerard. Daarachter een licht geschrokken zwoegende gids. Ik kom achteraan, al even zwoegend. De omgeving is zeker de moeite waard. Paden vol struiken met heerlijk ruikend, felgeel koolzaad. Het zicht op de 13e-eeuwse burch van Larochette vanaf een singletrail langs de rotswand mag er zijn. Na 27 afwisselende kilometers en ruim 500 hoogtemeters staan we weer bij de auto. Dat betekent niet dat we klaar zijn voor vandaag. We rijden terug naar Berdorf en gaan met de wandelkaart in de hand op zoek naar uitdagende trails. Nou, die hebben we zo gevonden. We volgen de Müllerthal Trail nummer 2. Die staat aangegeven met een rode M en duikt al snel een kloof in. Een bizar rotslandschap met beekjes en bossen ontvouwt zich. Het zou perfect passen in *The Lord of the Rings*.

KORTE DROPS, BOOMWORTELS, LASTIGE KORTE KLIMMEN EN ZOEVENDE KOMBOCHTEN, ALLEMAAL PASSEREN ZE DE REVUE

eerste steile afdaling met rotsen en boomwortels moet de eerste van de fiets. Die gaat het nog lastig krijgen, want een dergelijk pad blijkt eerder regel dan uitzondering. En dat is een verrassing, want uitgetijde routes in toeristische gebieden zijn meestal technisch eenvoudig – iedereen moet het kennelijk kunnen. In het Müllerthal is dat anders. Die routes hebben de nodige hindernissen in zich. Een dikke fully heb je er niet voor nodig, de nodige stuurvaardigheid wel.

De 22 kilometer lange route is landschappelijk gezien anders. Die gaat langs en door de spannende smalle en diepe kloven waar dit gebied zijn bijnaam 'Klein Zwitserland' aan te danken heeft. Ik geniet met volle teugen van de schitterende omgeving en het fietsen. Met het stijgen van de kilometers neemt het aantal hoogtemeters gestaag toe. De laatste klim is een ware killer. De 150 hoogtemeters gaan over een oude Romeinse weg. In het middenstuk stijgt deze tot wel 23 procent. Ik knuts van steen naar steen. Nou zijn Romeinse wegen synoniem met 'schots en scheef liggende keien', maar deze lijkt wel vanuit een helikopter te zijn gelegd. Terwijl mijn kuit op exploderen staan, kom ik tot de conclusie dat Leonardo Da Vinci zijn helikopter dus van de Romeinen heeft afgekeken. Dat is dan weer het bewijs dat mountainbiken leidt tot briljante ingevingen.

LAROCLETTE

De volgendr dag verkennen we de uitgetijde toer vanuit Larochette. Ja, we, want mijn fietsmaten Monique en Gerard zijn gisterenavond aangekomen. Na een kleine 20 kilometer parkeren we de auto bij de jeugdherberg. Daar sluit ook onze gids Gian-Marco aan – niet dat een gids echt nodig is, want wie hier een pijl mist

Her en der liggen in de rotsen uitgehakte trappen om de steilste stukken voor de wandelaars te overbruggen. Gerard en Monique zien helemaal geen trap, die zien een uitdaging. Die beslechten ze soms niet, maar meestal wel met de fiets. De veerweg van hun bikes gebruiken ze dan ook optimaal. Gelukkig heb ik het excuus dat ik op een hardtail rijd en dat de fotospullen in mijn rugzak heel moeten blijven. De gemiddelde snelheid is laag, maar dat is niet belangrijk. De zoektocht naar uitdagende, maar rijdbare trails is onze zelf opgelegde taak. En we vinden er steeds meer.

WAUW-FACTOR

Na weken van regen is de grond lekker vochtig en op sommige plaatsen is sprake van dikke vette modder. De rotsbodem hoort grijs te zijn, maar op veel plaatsen is hij nu groen. Oorzaak: een laagje mos dat zich in de eindeloze periode van nattigheid heeft gevormd. Dat maak de stenen wat glad. Het blijft opletten. Af en toe komen we een paar wandelaars tegen. Die kijken ons aan alsof we van Mars komen. Dan zien ze dat we niet groen zijn – op de broek van Gerard na dan – en snappen ze het: we komen van Venus.

In Luxemburg zijn er voor mountainbikers geen beperkingen. Alle wandelpaden zijn net zo goed mountainbiketrails. Er is ook geen sprake van spanning tussen wandelaars en mountainbikers. Laten we er vooral voor zorgen dat dat zo blijft. Wij dragen daar aan bij door de wandelaars vriendelijk en gemeend te groeten en soms een praatjes te maken.

Pas als onze beentjes erg moe zijn geworden, knarren we terug naar ons hotel Le Bisdorff. Na een verdiende koffie op het terras in de avondzon is het tijd voor

1. Wie een pijl mist, moet direct naar de oogarts.
2. Het Chateau van Larochette op de achtergrond.
3. Dichte bossen met soms brede paden.
4. Trail met koolzaad.
5. De Müllerthal-trail; eigenlijk een wandelroute, maar ook toegankelijk voor mountainbikers.
6. Een van de ontelbare haarspeldbochten.
7. Een laan van gele pracht.

REISINFO

Links:

Luxemburg: www.visitluxembourg.com,
Müllerthal: www.mullerthal.lu, Berdorf:
www.berdorf-toerist.lu, Echternach:
www.echternach-tourist.lu

Fietsverhuur:

www.rentabike-mellerdal.lu

Mountainbikeroutes: De wandelkaart
Region Müllerthal kost € 4,- (schaal
van 1:25.000). Op de kaart staan drie
langeafstandswandeltrails en tientallen
lokale wandelroutes. Alle trails zijn heel
precies en duidelijk uitgetijld.

Downloaden MTB-routes: Müllerthal:
www.mullerthal.lu/nl/mountainbike,
www.singletrails.lu. Meer routes:
www.gpsies.com

MTB-evenementen: Randonnée
Müllerthal: rando.coolbikers.lu
Mill-Man Trail 40, 70 & 100 km (april)
en Müllerthal biking days (augustus):
www.mullerthalcycling.com

Begeleide tochten: in juli en augustus
kun je op woensdag, vrijdag en zondag
met een gids mee. Startpunten zijn
woensdag Müllerthal Heringer Millen
of Larochette sporthal (18.00 uur).
Vrijdag Echternach Youth Hostel
(14.00 uur) en zaterdag Dillingen,
Bungalowpark Hondsborg (9.30 uur).
De kosten bedragen € 7,50

Techniek training 2-daagse:
www.youthhostels.lu

MTB-gids: Ferdy, adam@gmail.com
www.singletrails.lu

Hotels: wij verbleven in Berdorf
in Hôtel-Restaurant Le Bisdorff
(www.hotel.bisdorff.lu) en in Esch-
Sur-Sûre in Hotel-Restaurant de la
Sûre (www.hotel-de-la-sure.lu)

Onder ons het stuwmeer bij Esch-sur-Sûre.

We kijken niet op een wortel meer of minder.

een verfrissende douche. Rozig zitten we aan het diner. En dat mag er wezen. De kokkin is in Luxemburg bekend van tv en het (jawel) zevengangendiner is culinair genieten. Tijdens het eten fantaseren we over de mogelijkheden om routes uit te zetten als we hier een maand zouden kunnen blijven. Die zouden met zekerheid een mega wauw-factor hebben.

MÜLLERTHAL RANDONNÉE

Goed, tijd voor een nieuw fietsavontuur. Die vinden we in de tip van gids Gian-Marco om de route te volgen van de Randonnée Müllerthal, een jaarlijks mountainbike-evenement dat in maart wordt gehouden. De gps-track is 37 kilometer lang. Dat is te doen. Via allerlei trails door dichte bossen krullen we naar het stadje

doordacht. Niks fiets-uit-de-folder; zelf opgebouwd met een verhaal bij ieder onderdeel. Een bikebeheersing waar je u tegen zegt. Claude bouwt de route mooi op, met trails die steeds wat lastiger worden. Nooit geweten dat er in Luxemburg singletrails te vinden zijn met ontelbare krappe haarspeldbochten. Alles wat ik in huis heb is nodig om mijn fiets er door te wringen. Ja, wringen, terwijl Claude er soepel doorheen suist. Korte drops, boomwortels, lastige korte klimmen en zoevende kombachten, allemaal passeren ze de revue. Zo af en toe klimmen we een stukje over een breed pad, maar dat duurt nooit lang. Snel komt er weer zo'n heerlijke singletrail.

Aantrekkelijke panorama's zijn er ook. Het stuwmeer Lac de la Haute Sûre is zo af en toe het schilderachtige

VOOR DE ROUTES IN HET MÜLLERTHAL IS EEN DIKKE FULLY NIET NODIG, STUURVAARDIGHEID WÉL

Beaufort en maken daar een afsteker naar de gelijknamige chateau. Wie van burchten en kastelen houdt, heeft het druk in Luxemburg, er zijn er zo'n zestig. De rest van de toer brengt hetzelfde als de afgelopen dagen, en dat is zeker geen negatieve conclusie. Het geeft aan dat de voorgaande schitterende fietsdagen in het Müllerthal geen toevalstreffers waren.

LUXEMBURGSE ARDENNEN

Mijn laatste fietsdagen breng ik een stukje noordelijker door in de Luxemburgse Ardennen. Daar liggen zestien uitgetijde routes. Die zijn niet allemaal even spannend, er zijn bijvoorbeeld ook een paar familietoeren bij. Toch valt er op de zeven als zwarte routes aangegeven tochten nog voldoende te genieten. Mijn hotel staat in het historische stadje Esch-sur-Sûr en is een prima vertrekpunt voor diverse tochten. Over de routes hoeft ik niet na te denken. Ik mag met Ferdy, Claude en diens vrouw Christiane mee. Claude kent hier werkelijk iedere steen. Als het over fietsen gaat, druipet de passie er vanaf. Hun bikes zijn tot op het laatste schroefje

decor. Het meer levert het drinkwater voor het grootste deel van Luxemburg. Ook vandaag valt het weer op hoe rustig het hier is. Het weer kan niet mooier zijn en toch komen we op de trails niemand tegen.

VERRASSEND DICHTBIJ

Bij de koffie trek ik mijn conclusie. Luxemburg is dun bevolkt en de wegen zijn voor het grootste deel verkeersluw. En de Luxemburgers? Die gedragen zich opvallend galant ten opzichte van fietsers. Luxemburg mist Alpenpanorama's met sneeuw bedekte bergtoppen, maar de trails zijn er net zo mooi. Je hoeft geen uren te klimmen om daarna over singletrails te rijden. Je kunt zelf kiezen hoe zwaar of technisch je tour moet zijn. De infrastructuur is uitmuntend. Hotels, pensions en jeugdherbergen zijn er in overvloed en van uitstekende kwaliteit. En als je na anderhalf uur rijden bij Maastricht de grens over gaat, blijkt het ook nog eens verrassend dichtbij. Dichtbij genoeg voor een (lang) weekend overheerlijk mountainbiken. Dat zouden meer mensen moeten doen!